

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.

PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godinu K 2.—, a na četvrt godine K 1.—. S poštom stoji 48 filira na godinu više, a u Americu K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava i otpravništvo nalazi se u „Samoborskoj tiskari“ S. Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.

Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA II.

U Samoboru, 15. ožujka 1907.

BROJ 6.

Jadi maloga obrtnika.

Malo imade danas na svijetu ljudi, koje ne bi tištio bilo kaki jad. Takvi su sretnici vrlo rijetko posijani, rjeđi su od bijelih vrana. Navale svakakih neprilika, što ih rađa životna borba, tolike su i tako raznolike, da gotovo nitko ne ostaje od njih pošteđen: i pojedinac i društvo mora da kuša jakost njihove snage. Ali udarci, što ih zadaju uzgibani valovi na moru životne borbe ne djeluju na svakoga jednako, dok ih neki vrlo malo očute i nekako im b.š vješto izmiču, drugi ih osjećaju to jače, a dosta često smalaku i podlegnu.

Tako pojedinac, tako i društva. Ova dođu nešto lakše stupaju u borbu, nego pojedinac, jer su pojačana zajedničkim radom za svoje dobro, ali su često društvene prilike a još više neki loši običaji takovi, da valja o njima voditi računa. Da je doista tako, lako se uvjeriti. Treba samo zaviriti u život i rad pojedinih naših staleža. Svaki od njih znat će nam otkriti punu pregršti, svojih jada i nevolja. Svaki misli, da je njemu najgore, ali opet je istina, da svatko sam najbolje znade, gdje ga čizma tišti. Seljak misli, da je njemu najgore, obrtnik to isto misli za sebe, činovnik je nezadovoljan, itd. svaki stalež ima svojih jada, pak bi nam ih znao nabrojiti. Ne možemo da se pozabavimo sa svima, već ćemo spomenuti samo nešto iz života maloga obrtnika. Općeno prosuđujući stvar, njegov je položaj najgori, najteži. Ima i u njegovu staležu članova, kojim se sreća od prvoga dana nasmijala i nikada ih tako rekavši ne ostavlja. Ali takih je vrlo malo, te imadu sreću svoju da zahvale možda svojoj neobičnoj vještini, ili pak posebnim povoljnim prilikama, u koje su došli, da i sami ne znadu kako. Golema pak većina malih obrtnika teško se bori za svakdanji hljebac.

Pa makar priznajemo, da i seljački stalež nije zlo sa svoju strana, ipak tvrdimo, da je malomu obrtniku u tom pogledu još gore. Seljak je siguran, da će si svojim radom pridjelati

barem svakdanji hljeb, pa ako ga i zadesi nerodica jedne godine, bit će druge bolje. Ali mali obrtnik ne može s takim pouzdanjem gledati u oči budućnosti: i on hoće da radi, ali prečesto nema što, t. j. nema komu. Jedno vrijeme teče ili barem kaplje, a onda najedno stane i presuši. Ali život ne pozna stanke, živjeti se mora, a za nj treba i sredstava, a odakle ih malome obrtniku, kada nema ni otkuda rada, kadno se općinstvo radije poslužuje sa strane izvana, gotovom tuđom robom, a ne ušti zaslužbe domaćoj djeci. Odakle onda obrtniku sredstava za život, ako nema ništa svoga imutka, do zdravih ruku i svoga alata? A nijesu to samo rijetkosti, osamljeni možda događaji, nego se oni baš redovno pojavljaju svake godine u izvjesno doba. To su naime zanati, u kojih se posao samo periodično javlja, pa opet zapada u stagnaciju. Uzmimo za primjer samo čizmarski obrt, koji je u našem mjestu toliko razvijen.

Od svoju obrta on je možda najbrojnije zastupan; ali bi nam članovi njegovi za cijelo mogli da izbroje najviše jada i teškoća, s kojima se bore. Baš u ovoj grani obrta najslabije je vrela privrede t. j. najnesigurnija je zarada, jer je ograničena samo na zimsko doba, dok u ljetno doba velika čest članova ovoga obrta spremi alat, pa se daje na drugi posao. A nije bolje ni u drugih obrta. Razlog zašto je tako, dakako da je jasan: preveliki i nerazmjerni broj obrtnika za jedan obrt prema broju pučanstva, onda lošija stručna sprema kod pojedinaca i drugo. Ali teško je tu pomoći, jer često je jedan premalo, a dva previše. A i loša stručna sprema nije drugo no posljedica jasnih prilika dotičnoga obrta, ako i ne uvijek, ali ipak mnogo puta. Jer gdje u radionici posao svaki čas zapinje, gdje redovno dolaze u posao samo manji i neznatni popravci, tamo ni naukovanje ne teče svojim redovitim tijekom, nego je oskudno, a stjecanje stručne vještine manjkavo. Kako obično, tako i ovdje: jedno zlo rodi drugo zlo, a posljedice toga su sve veći jadi obrtnika i sve teži život.

Jade maloobrnika znatno povećava i jedan dio općinstva, koje se poslužuje njegovim proizvodima. Svatko znade, da mali obrtnik ne živi od kakova posebnog kapitala, nego uzdržava sebe i porodicu svojom zaradom. Njom namiruje sve svoje životne potrebe, njom si nabavlja i materijal i alat, a ako može, pohrani mrvu i za crne dane. I makar da je položaj njegov težak, polovinom bi mu bio lakši, kad bi za svoju zaradu dobivao odmah i naplatu. Ali što se u tom pogledu događa, često je upravo nedostojno. Ima među njihovim mušterijama ljudi, koji s najvećom lakoćom primaju plodove tuđe muke, a zaboravljaju, da tu muku i plate. Nekako kano da im se sviđa, da obrtnik obilazi njihove pragove, dok „teгда negda“ isprosi svoju krvavu zaslužbu. Ovaki postupak treba osuditi ne samo zato, jer se kosi s pravičnosti, nego i zato, jer on znatno pridonosi nazadovanju i propadanju maloga obrtnika. Takve mušterije i ne misle, koliko svojom sporošću u plaćanju oštećuju maloga obrtnika, koji živi samo od onoga, što zaradi svojim rukama. I njemu je vrijeme dragocjeno, a koliko puta mora sate, da i dane potratiti, obilazeći oko svojih mušterija i moljajući ih, da mu isplate zaslužbu. Svejedno je, utjeruje li on sam, ili koji njegov radnik, jer šteti kod toga najviše gospodar.

Ovaki rdavi običaji plaćanja vrlo štetno utječu na napredak maloga obrtnika, pogotovo pak na početnika ili oca poveće porodice, ako nema svoga posebnoga imutka. Zatezanje u isplaćivanju zarade sapinje takovom obrtniku svako slobodnije kretanje u njegovu poslu: ne dopušta mu, da se u zgodnoj prilici snabdjene potrebnim materijalom i da si ga nabavlja iz jeftinijeg vrela, sprečava ga, da pravodobno mogne zadovoljiti druge narudžbe i obveze, ubija mu kredit itd., u kratko: slabi ga materijalno i moralno. Nije onda čudo, ako se obrtnik često puta suspreže da primi u posao narudžbu, za koju je već unaprijed gotovo siguran, da mu se ne će odmah platiti, jer tko se jednoč opeče,

Zašto odabrah Samobor svojim stalnim boravištem.

Piše B. Depoll, umir. pošt. nadčinovnik.

Bilo je na početku godine 1881., kad me bolešću shrvana i iznemogla, dobar kolega u Zagrebu upozorio na Samobor s primjedbom, da ću se tamo za vrijeme kojih 4 tjedna ne samo dobro oporaviti, već da ću u njemu tek na pola toliko potrošiti, koliko bih u Gleichenbergu. (Onamo sam imao po savjetu svoga liječnika bez oklijevanja da otputujem).

Već u ono doba bio je na glasu Samobor ne samo sa svoje vanredne prirodne ljepote i zdravstvenih prilika već i sa jeftinoće živježa, ta nalazio se jošte u svom primitivnom stanju, kako ga je mudrost i dobrota božja sazdała bila.

Prometna mu sredstva sastojala tada tek u starom, klimavom omnibusu, koji je općio, mislim dva puta na tjedan iz Samobora u Zagreb i obrnuto, a tek drugog dana ujutro vraćao bi se od jednog mjesta u drugo.

Bila to svojina nekog davno već preminulog građanina Starogradske ulice čovjeka priprosta, al dobričine, kakvih u Samoboru, hvala Bogu, još uvijek u dosta velikom broju naći možeš. (To je bio Samoborcima pa i Zagrepčanima dobro poznati Juro Bedenko. Uredn.)

Taj je put iz Zagreba u Samobor za mene bio pravim krizišnim putem, jer sam si u tom omnibusu iznemogle svoje kosti tako pretresao, da bih bio radije u krevet, negoli k stolu, da me kojekakvi obziri prema ukucanima od te prve tjelesne potrebe odvratili nijesu.

Već prije dolaska na glavni trg, ponudio mi taj dobričina stan i koštu pri sebi, veleći mi, kako ću bolje

biti prigledan pri njemu, negoli u gostionici i kako ću znatno manje trošiti. To mi je i povoljno bilo, jer se i onako gostionice bojah, u kojoj bih svakako više trošio, a bez sumnje bio slabije njegovan.

I ne prevarih se; pa se još dan danas zahvalnošću sjećam, kako me on i dvije njegove kćerke nježno dvorile, povoljujući mi u svačem i nastojeći, kako da mi do zdravija pomognu.

Već tom zgodom učih poznavati onu osobitu dobroćudnost prirodenu Samoborcima, kojoj se to većma diviti moram, što dulje ovdje boravim. Tko je od djetinstva svoga mnogo i trajno trpio na gubitku krvi iz nosa i sveopćoj tjelesnoj slabini poput mene, koji sam sa strahom i trepetom susretao svakogodišnje ljetno doba, taj će pojmiti, kako sam se sretnim čutio u divnom, ubavom, malom Samoboru, u kojem mi je boravljenje s mjesta omililo, kano da se preselih u kakav zemaljski raj, stvoren za moje toliko slabašno i nestalno zdravlje.

Rođen i odrasao u kršnom primorju na obali žarkoga mora, jedva sam i mogao snivati o velebnim prirodnim krasotama, kojima se naš glavni grad Zagreb pravom ponositi može. No u njem za ljetno doba niti izdaleka ne možeš uživati one naslade, onih ugodnosti, i onog blaženstva, što ti ga mali, divni Samobor, taj maleni Zagreb — all znameniti biserak hrvatske nam domovine u izobilju pruža.

Nije dakle čudo, što se tuj naskoro oporavih te se mogoh povratiti k svom teškom i napornom rvanju, a da Gleichenberga do danas niti nijesam vidio.

Od onog doba pohodio sam Samobor još nekoliko puta, ali samo na kratko vrijeme. Što pak nijesam dulje u njem proživio, uzrok je jedino to, što sam kroz go-

dine stekao roda i dobrih prijatelja, kod kojih sam se za svog dopusta ljeti na selu mogao oporavljati, a da me to nije stajalo znatnijih materijalnih žrtava.

Ipak sam ostao vjeran svom Samoboru, komu se još one godine u duši zavjerih, da ću se u njem stalno nastaniti, samo ako mi dobri Bog dađe doživiti vrijeme umirovljenja.

Ako itko drugi, a to znamem baš ja cjeniti i uvažavati sve prednosti tog prirodno toliko bogato obdarenog mjestanca, jer možda nitko nije za svog života toliko bolovao i tako žalosno proveo svoju mladost kao što sam na svoju žalost baš ja to morao.

Do svoje 38. godine života morao sam se boriti tjelesnom slabosti i raznim drugim fizičkim nevoljama. Bio sam od djetinstva pa do muževne dobe stalnim pacijentom najboljih liječnika na Rijeci, a kasnije kroz punih 14 godina i u Zagrebu, dok me konačno za službenog mog premještaja u Gjur (u Mađarskoj) sreća ne namjeri na Knajpove knjige, iz kojih proučih način liječenja vodom.

Imajući tamo lijepu zgodu da se tim sistemom okoristim, polučih na oporavku zdravlja u pō godine više, no što sam prije čitavih 38 godina uz sav trud i mar mnogobrojnih vrsnih liječnika.

Nije ovdje mjesta da opisujem na čemu sam sve trpio, i kako sam konačno svoje zdravlje polučio, preporodivši se tjelesno i duševno, no svak će pojmiti, što to znači 38 godina poboljevat i od djetinstva svoga, a tek tada očutjeti slast života. Nije stoga čudo, što sam od tog doba postao vatrenim i oduševljenim Knajpovcem, nabavivši si čitavu Knajpovu literaturu.

(Nastavit će se.)

drugi put i na mrzlo puše; kaže naša narodna.

U obrtničkim organizacijama mnogo se već raspravljalo o ovoj nevolji, koja tišti male obrtnike. Zaključuje se zato, da upotrebe oštro sredstvo, kojim će jednog možda ipak učiniti kraj ovomu rđavu običaju nekih svojih mušterija, a u prvom redu postići će barem to, da očuvaju svoje članove od materijalnog gubitka. Prvi je korak učinjen u Beču. Tamo se ustrojio poseban odbor, koji vodi točan popis takovih mušterija, koje „nemaju vremena“ da plate obrtniku njegovu tražbinu. Taj se popis uvijek popunjuje i razašilje se među članove obrtničkoga udruženja, da mogu kod svake nove narudžbe već unaprijed znati, s kime imaju posla, te prema tomu narudžbu prihvatiti ili je odbiti. Govori se, da je djelovanje onoga „popisa“ vrlo povoljno za obrtnike.

Za napredak Samobora.

(Osvrt na jednu društvenu potrebu).

Promatrajući rad i razvitak naših domaćih društava, mi se mišlju često zaustavljamo kod obrtničkoga društva „Napretka“. I dolazimo svagda do uvjerenja, da bi valjalo nešto učiniti, kako bi ovo društvo moglo potpuno bitisati, istaci pozitivne rezultate svoga rada i djelovanja. Jer ovo, što dosada čini, da podupire u bolesti svoje članove, držimo, da nije dostatno. To može biti i lijepo i plemenito i hvale vrijedno, ali svrha društva još ne može biti potpuno zadovoljeno. To je naše duboko uvjerenje, a bit će i uvjerenje dobrog dijela našega građanstva, koje zna, da jedno obrazovno društvo treba da poradi i oko svoje obrazovne zadaće. Bit će i u samom društvu članova, koji osjećaju, da bi valjalo nešto poduzeti u tom pravcu; ali kako, na koji način?

Svrha je društva obrazovna i ovo treba da je temeljni kamen na kog treba da se osovi društveni rad. Društvo može prosvjetno djelovati na svoje članove, a može ih i materijalno podupirati. Jedno ne isključuje drugo.

Ali ono prvo treba da je glavno, i oko toga valja da se skupi snaga društvenoga odbora. Taj odbor već je i dosada pokazao, da umije na okupu održati društvo, pak i to postizavati te se broj članova dobarano množi. Mogao bi dakle da poradi i oko one svrhe, što je mi spomenusmo. Njegova radinost i povjerenje članova, što ga uživa, dovoljna je garancija, da bi ovu zamisao mogao valjano provesti. Treba samo dobre volje i snažnog uporišta. Treba potražiti zgodne puteve, da se valjano riješi obrazovni zadatak društva. A jedan put i način bio bi ovaj: Društvo bi moralo da uredi knjižnicu i čitaonicu. To bi trebalo da učini u prvom redu radi sebe, a u drugom redu radi velikog broja samoborskoga građanstva. Dakle još jedna čitaonica! — reći će možda tko. Ali valja se dobro zamisliti u stvar, pak će se brzo uvidjeti, kako je taj naš prijedlog potpuno opravdan, potpuno osnovan na faktičnim potrebama mjesta. Naši obrtnici u Dönjem kraju bez čitaonice su. Tko će ustvrditi, da im možda toga danas ne treba, gdje sve teži za naobrazbom, za čitanjem knjige i novine. — A komu bi bolje u nas dolikovalo, da podržava ovaku čitaonicu i knjižnicu, negoli baš obrtničkom društvu! Ono bi tim ispunilo svoj program, najpreči i najglavniji svoj zadatak. Kad bi se jednom došlo do čitaonice, moglo bi se i dalje. Društvo bi moglo pojedine članove naše inteligencije zamoliti, da koji put održe predavanje u njegovim prostorijama. Tako bi nastupio novi život u društvu, ojačala njegova svijest, širila se obrazovnost. Članovi čitaonice ne bi baš trebali da budu članovi „Napretka“ ako ne bi htjeli, a na taj način broj bi čitaoničkih članova mogao silno porasti.

Možda bi se do čitaonice i knjižnice moglo prije doći, negoli tko misli. U Gornjem kraju postoji pučka čitaonica već više godina. Djeluje povoljno, no jedno ipak sprečava njezin širi rad. Previše je udaljena od centra mjesta, ograničena na premali krug čitalaca. Ne bi li „Napredak“ i „Pučka čitaonica“ mogli da stupe u neki dodir i porade, da se čitaonica pomakne više prema središtu Samobora?! Članovi i jednog i drugog društva domaći su naši ljudi, — obrtnici, i jednom i drugom je svrha obrazovna. Dodirnih točaka ima dakle dosta. Na mjestu, gdje je danas čitaonica, mogla bi se ostaviti soba za čitanje novina. Neka vrsta podružnice. To bi bilo za one najudaljenije članove, koji su je dosada najjače grijali svojom ljubavlju.

Kako bi se moglo doći do sporazuma istaknutih društava u pravcu, što ga mi navedosmo, mora se prepuštiti njihovim odborima. Mi smo samo nabacili nekoliko misli u najboljoj namjeri. Cijenimo i jedno i drugo društvo i veselilo bi nas, kad bismo vidjeli, da potpuno vrše svoju lijepu zadaću. Dat ćemo i prostora u našem listu onima, koji bi htjeli raspraviti ovo pitanje u javnosti. Možda bi se tako prije došlo do dosluha i zbliženja između „Napretka“ i „Pučke čitaonice“.

Bit će, da će tko vidjeti zapreku takovom zajedničkom radu i prije, negoli se poduzme kakli korak. Ali pravili zapreka i nema, a one, koje na oko postoje prebrodit će se lak. Samo treba, da je u tome prave volje, a manje tjesnogradnog shvaćanja, više širokog pogleda a manje sićušnosti. Treba jakih sveza i prave

ljubavi za stvar. Pred očima valja imati probit što širih slojeva našega građanstva.

Ne dođe li ipak do takvog sporazumka, društvo „Napredak“ ima i opet riječ.

Jer dvoje je sigurno: da je apsolutna potreba, da Dönji kraj dobije čitaonicu za naše sugrađane iz obrtničkog staleža, i da nije nitko više pozvan negoli obrtničko društvo „Napredak“, da ovu misao ostvari.

Na posao dakle, koji su zvali, da unaprijede ciljeve svoga društva i porade u korist naših obrtnika!

Domaće vijesti.

Novi veliki župan. Njegovo ces. i kr. apostol. Veličanstvo imenovalo je rješenjem od 2. ožujka veleposjednika Milana pl. Kiepach-Hasselburškoga a velikim županom županije varaždinske i grada Varaždina. Ovo imenovanje najugodnije će se dojmiti svih patriotskih krugova diljem domovine, jer je Milan pl. Kiepach poznat kao čovjek oduvijek zauzet za narodno dobro i kao djelotvoran i odličan hrvatski rodoljub.

No kako god je ovdje imenovanje naišlo na odobrenje u čitavom javnom mnijenju, tako ga mi još naročito iskreno pozdravljamo, jer je novi veliki župan naše gore list, sin našega trgovca.

Milan pl. Kiepach-Hasselburški rodio se dne 19. rujna 1848. u Samoboru, gdje je svršio pučku, a zatim je stupio god. 1859. u višu vojnu odgojnu školu u Kamenici kod Petrovaradina i, kad je ovu dovršio, u pionirsku zbornu školu u Tullnu, koju je izučio s vrlo dobrim uspjehom, pa je onda nastavio kao kadet u pionirskom zboru vojničke nauke u pionirskoj kadetskoj školi u Hainburgu. Poslije ovih potonjih nauka, koje su trajale tri godine, bio je imenovan pl. Kiepach godine 1870. časničkim zamjenikom, a 1871. poručnikom i godine 1873. natporučnikom. Premda je Kiepach voljko služio, jer mu je inžinirski rad osobito godio, on se je za malo godina odrekao vojničke karijere, jer je god. 1879. iza smrti svoga oca imao preuzeti upravu svoga imanja Balagovi dvori, te se je — dobro pripravljen svojim dosadašnjim naučnim i praktičnim radom — svom dušom predao praktičnomu gospodarstvu, u kojem ja kašnje i na području industrije s uspjehom djelovao.

Kiepach je kroz dvije god. polazio u Pragu njem. tehniku, gdje se je usavršio u inžinirskoj struci. Tako je on mogao s uspjehom izvršiti razne teške zadaće kod većih vodogradevina u Šleskoj, koje je dobio od c. i kr. ratnog ministarstva. Kiepach je nadalje odlično sudjelovao kod trasiranja i izgradnje ceste od Makarske preko Biokova u Dalmaciji, te je gradio drvene mostove u Opuzenu i Metkoviću preko Neretve, a izveo je i više drugih tehničkih radnja u Hercegovini, gde je god. 1878. sudjelovao u okupaciji Bosne-Hercegovine. Za svoj tehnički rad odlikovan je iste godine vojničkim krstom za zasluge, a koliko će mu taj negdašnji praktični rad koristiti u današnjem položaju i kako će uharno moći u interesu pučanstva izrabiti svoje tehničko znanje, to je suvišno posebice isticati.

Od godine 1879. posvetio se je M. pl. Kiepach, kako smo već spomenuli, gospodarstvu, te je obilno, i ako bez ličnog isticanja, — jer je današnji veliki župan varaždinski kao stari hrvatski kremenjak uzor čednosti — na javnom poprištu sudjelovao gotovo u svim narod. gospodarstvenim akcijama. Od god. 1887. do 1906. bio je pl. Kiepach i nar. zastupnik samoborskoga kotara, pa je i u tom svojstvu najveću skrb posvećivao gospodarstvenim poslovima, koje će u današnjem svome položaju po gotovo moći svojom prirodnom revnošću i ustrajnošću intenzivno promicati.

Još ćemo napomenuti, da je g. Kiepach i našim lokalnim potrebama priklanjao svoju osobitu brigu. On je zaslužan predsjednik samoborske štedionice, predsjednik „Hrvatske čitaonice“, predsjednik udruge vinogradara, a bijaše dugogodišnji predsjednik gospodarske podružnice, u kojem je svojstvu razvio zamjenu djelatnost. Seljačke udruge u Lugu, sv. Nedjelji, u sv. Martinu i Hrv. Stupniku njegovo su djelo.

Čestitajući ovime usrdno presvijetlom gospodinu Milanu pl. Kiepachu, mi mu od srca želimo i snage i zdravlja, da uzmogne u svome novom časnom položaju što više poraditi na korist hrvatske domovine i na uhar pučanstva našeg milog Zagorja — povjerena njegovoj brizi.

Novo imenovanom velikom županu odaslane su čestitke iz Samobora od općine, „Samoborske štedionice“, „Hrvatske čitaonice“, „vinograd. udruge“, „gospodar. podružnice“, te mnogih privatnika.

Spomen na Ivana Perkovca. od nepoznatog „Samoborca“ primamo, ali rado dajemo mjesta ovim recima:

Dne 16 travnja o. g. navršit će se 36 godina, što je u Samoboru preminuo vrli otadžbenik i žarki rodoljub Ivan Perkovac, kojemu su hrvatski rodoljubi i podignuli spomenik i to baš u Samoboru, koje si je mjesto sam pokojnik izabrao, da u njem doživi posljedne dane života.

Stari se Samoborci jamačno sjećaju živo njegova govora na sastanku u Samoboru, koji se održao god. 1870.

Rodoljubno i poživovno građanstvo samoborsko jamačno bi na dan njegove smrti dalo služiti zalušnicu, sanio bi ga valjalo na to umjesnim načinom podsjetiti.

Pitanje glazbe. Kako smo u posljednjem broju javili, obratio se trg. načelnik g. Čop na kapelnika 16.

pješačke pukovnije, neka bi mu naznačio uvjete, pod kojima bi odio vojne glazbe svirao za ljetovališne sezone u Samoboru. Uslijed toga došao je vojni kapelnik g. Mitrović u nedjelju u Samobor, da se lično sporazumi s načelnikom. G. Mitrović očitovao se pripravnim da vojni glazbeni odjel nastani u Samoboru kroz lipanj srpanj i kolovoz, te da svira danomice jedamputa. Glazba bi stajala na raspoloženju poglavarstvu, te bi općina određivala mjesto, gdje će svirati. Glazba bi svirala i na crkvenim ophodima, pa i na Tijelovo, koje pada na 30. svibnja, jer bi već ovaj dan prispjela u Samobor. Glazbeni odjel stajao bi, kako čujemo, mjesečno 1400 K, a općina bi se morala pobrinuti i za besplatani stan glazbenicima.

Stvar će dakako doći pred trgov. zastupstvo, koje će imati odlučiti, prihvaća li ove uvjete ili ne.

Sedamdesetgodišnjica maestra Zajca. Neumorni i mukotrni radnik oko hrvatske glazbe i velikan hrvatske pjesme Ivan pl. Zajc, navršio je sedamdesetu godinu, završio je tisući opus kompozicija, nadahnutih duhom vile pjesnikinje, a izraženih osjećajem srca u kajdam. Svojem je kompozicijama izražavao bol i radost, ljubav i mržnju, probudio svojim davorijama ljubav spram domovine i hrvatske pjesme. Nije čudo dakle, da je apel hrv. pjev. društva Kola odjeknuo diljem čitave nam domovine, kojim ono pozivlje hrv. narod na proslavu sedamdesetgodišnjice najslavnijeg tog radnika na glazbeno-prosvjetnom polju hrvatskom. Dopro je i do nas u Samobor, u koji je rado starac Zajc za mladih svojih dana dolazio, pak sprema i naše pjev. društvo „Jeka“ veliki koncert, kako da i ona iskaže dužnu poštu svom počasnom članu, izabranom prije trideset godina, komu svoju krasnu poputnicu i moto zahvaljuje.

Vjenčanje. Jučer se je vjenčao u župnoj crkvi g. Franjo Malzat, poručnik u miru i posjednik cementne industrije u Samoboru sa gđicom barunicom Mirom Lepeš. — Čestitamo!

Novi pokrovitelj obrtn. radn. društva. Kako je smrću pok. trgovca Fileusa Jurčića ostalo ispražnjeno mjesto pokrovitelja društva „Napretka“ to je na skupštini ovoga društva održano 10. o. mj. izabran g. dr. Đuro Horvat, odyjetnik i javni bilježnik, društvenim pokroviteljem. — Čestitamo!

† **Marko Prišlin**, posjednik, otac učiteljice u Maji, gđice Zlate Prišlin, umro je 5. ožujka u 55. godini. Pokopan je uz brojno saučesće građanstva 7. ožujka. Laka mu zemlja!

Štedna i pripomoćna zadruga u Samoboru održala je svoju glavnu, skupštinu 2. ožujka u 2 sata poslije podne, u nazočnosti velike većine članova. Potpredsjednik g. Forko otvara skupštinu, te oduljim govorom pozdravlja skupštinare i podijeljuje riječ ravnatelju g. Razumu, da izvjesti o cjelokupnom radu toga zavoda. Iz toga opširnoga i pomno sastavljenog izvještaja razbiremo: Udruga je imala 318 članova sa 7180 učesnica ili 718 K uplate na tjedan. Uplata je za cijelo razdoblje iznosila 145.997 K, te je članovima uzajmijeno 98.390 K uz 6%, dok je na izvršetku razdoblja za uloženu glavnice isplatila udruga 5 1/2% kamata.

Ovo je zaista lijep uspjeh, što ravnatelj dokazuje ovim primjerom: Član, koji je nakon 3 i 1/2 godine uložio 180 K (ulažući tjednom 1 K) dobio je na koncu periode 200 K, kad bi bio prije 3 i 1/2 godine uložio u štedionicu potpunih 180 K dobio bi doduše iz nje za isto vrijeme nešto preko 205 K, ali se mora uzeti u obzir, da je u nju stavio smjesta onih 180 K, dok je u pripomoćnicu ulagao kroz punih 180 tjedana.

Prištednje članova i kamati uložene glavnice iznose K 44.480.28. Uredovanje ravnateljstva bijaše srećno, jer nije udruga izgubila ni filira. Ovoliko iz poslovanja udruge. — Ističemo, da nas rezultati, koje je postigla ova udruga potpuno zadovoljavaju. Njezin uspjeh služi na čast kako njezinom marnom ravnatelju g. Razumu, tako i čitavom odboru zadruge.

† **Duro Kržić.** Nakon duge i teške bolesti umro je 6. ožujka poznati naš stari samoborski građanin Duro Kržić. Doživio je 68. godinu. Pohranjen je 8. ožujka, a sprovodu je prisustvovao lijep broj građanskoga svijeta. Pokoj mu vječni!

Zgrada samoborske štedionice. Samoborska štedionica naumila je uskoro graditi ovelu zgradu za svoje vlastite prostorije i za stanove svojih činovnika. U tu svrhu kupila je kuću i gradilište g. Fr. Reizera ml. na trgu Leopolda Salvatora za svotu od 28.000 K. Mi ovaj naum štedionice radosno pozdravljamo, jer će tim Samobor dobiti jednu novu ukusnu zgradu.

Neurednost u otpremanju pošte. Već se više puta dogodilo, a nedavno opeta, da je cijela samoborska pošta izostala. Mjesto da pošiljke doveze željeznica u Samobor, koje su određene za nj, ostavi ih negdje putem u Stenjevcu ili na kojoj drugoj postaji. Ovo je bez sumnje velika nepažnja, da se na tako maloj pruzi događaju toliko puta iste neurednosti. Mi smo se upitali i doznasmo, da krivnja ne leži na samoborskoj željeznici, već na zagrebačkoj pošti, koja grješi u otpremanju, i stavlja pošiljke određene za Samobor u pakete određene za druge postaje. Ovaki propusti ne bi se smjeli više opetovati. Molimo dakle više paske i urednosti.

† **Antun Žonta**, umro je 8. ožujka u 82. godini a pokopan je u nedjelju, 10. ožujka. Laka mu zemlja!

Ozljeda. Turski kafedžija Salko-Kijačić zavadio se sa dobrim i prijesnim prijateljem Suljom Mehovićem; oba rodom iz bos. Dubice. Tom prilikom zadobio je

Salko udarac nožem po čelu, te ozljedu preko cijelog čela. Prizvani liječnik dr. Juratović ubrzo je pružio ozledenom pomoć, zaustavio krvarenje i povezao ranu. Proti Sulji je redarstvo uredovalo.

Zdravstvene prilike u Samoboru i kotaru u mjesecu veljači bile su s obzirom na postojeću influencu dosta nepovoljne. Guljegoga shrvala je upravo teško, a mnogi joj uz komplikacije sa strane raznih organa, ponajviše pluća, ubrzo i podlegao. Drugih posasnih bolesti nije bilo.

Za telefon u Samoboru. Dosad su se javili kao pretplatnici telefona: samoborska štedionica, te gg. Klešić, Oslaković i E. Presečky. Za općinu, koja se također pretplatila, javili smo već u posljednjem broju. Prema tome dobit će po svoj prilici Samobor daskora telefon, što će biti za nj od nemale važnosti. Telefonska će sveza biti ne samo sa Zagrebom, nego i sa Bečom i Budim-Peštom.

Vrijedno nasljedovanje. Primili smo ove retke: Dobro, gdje ga vidjeti, vrijedno je nasljedovanje. Čitao sam u požeskom „Narodu“, da su tamo rodoljubni trgovci kod svojih dućana postavili škrabice za novine. U te bi se naime škrabice bacale novine, te bi se četvrtkom i nedjeljom među narod dijelile, koji bi željno očekivao na trgu čuteći sve više i više volje za čitanjem i upoznavanjem naših javnih prilika. Ta je tamo sretno ostvarena namisao lijepo uznapredovala, te su seljaci upravo posjedovali dućane dotičnih trgovaca, da dobiju novine.

Držim, da bi zgodno bilo, kad bi se takova institucija i u nas uvela (premda se stvar može s različitim stanovišta vrlo različito prosuđivati). Ovakve bi se škrabice kod nas mogle postaviti n. pr. kod dućana g. Šeka, g. Presečkoga; zatim gdje u Gornjem kraju, te bi misaoni rodoljubi u njih bacali novine iza kako bi ih sami pročitali. Dakako da to poimence vrijedi za novine, koje su specijalno za puk pisane i slične brošure u pučkom duhu za naročnu korist napisane.

Stavljam tu zamisao rodoljubima na razmišljanje. Prosvjetimo naš zapašteni puk, koji je temelj države i našega opstanka.

Krivotvorio mjenice. Konduktor samoborske željeznice Gredelj pošao je sa krivotvorenim mjenicama u hrv. komercijalnu banku u Zagrebu, da digne novce. Tu se je odmah posumnjalo u ispravnost potpisa, zaprijetilo se krivotvoritelju zatvorom, našto je on sam krivotvorenje i priznao. Pušten iz zatvora, budući da šteta još počinjena nije bila, krivotvorio je opet mjenicu na 80 kruna, na koju se je jedan samoborski građanin i potpisao. Ovu mjenicu unovčio je Gredelj u banci Levičar. Istraga je u tečaju.

Nasamareni. Nije tomu dugo, što se neka seljakinja iz naše okolice vraćala kući iz Samobora. Putem naiđe na neku stranu ženu, gdje na cesti kraj grabe sjedi i plače. Seljakinja priđe k njoj i zapita za uzrok njezine tuge. Žena raspriče razgovor, iz kojeg je naša seljakinja saznala, da je ova strana žena došla iz Osijeka u Samobor, da pohodi svoga rodaka, koji je — kako je dočula — zatvoren kod kotar. suda, a putem joj se dogodila nesreća, te je u željeznici izgubila ili joj je tko ukrao iz džepa 30 for. Sada nema čim da putuje kući, ne zna kamo bi se sklonila, dok joj prispjaju od kuće drugi novci, za koje je plaćala, da joj se pošalju. Nadalje ispriča neznanka seljakinji, da ima kod Osijeka svoju kuću i grunt, a bome još i do 30 vagana lanjske pšenice, ali da bi najradije sve to nekome predala, tko bi je htio primiti u svoju kuću i dohraniti je do njezine smrti. Kod toga kazivanja sijevnu oči našoj seljakinji i ona pozva neznanku, da pođe s njome, pa može kod njih prenoćiti. I otpuše se obje u selo. Kod kuće nagovaraše seljakinja muža si, neka primi stranu ženu u kuću, pa će njima pripasti njezin imetak. Muž ne htjede sprva ni čuti o tom, napokon popusti ženinu nagovoru i pristade. Odoše do općine, napraviše pismo, kojim neznanka predaje seljaku sav svoj posjed i pšenicu uz obavezu, da je seljaci dohrane do smrti. Nakon nekog vremena poželi seljak da vidi svoj novi posjed kod Osijeka, i da dopremi kući pšenicu. Spremi potrebne vreće, u kesu turi 100 K za putni trošak i dade se s neznankom put Osijeka. U Osijeku pozva neznanka seljaka u neku gostionicu, da se malo okrijepe. Tuj se žena na časak udalji napolje, rekavši, da će se odmah vratiti. Ali kad je taj odmah već i predugo trajao, izade i seljak, da potraži ženu, ali njoj ne bješe već traga. Nepromišljeni seljak sad se tek dosjeti jadu i sramoti svojoj, pa se s praznim vrećama i s praznom kesom vrati kući.

U m r i i

(od 1. do 15. ožujka 1907.)

U Samoboru: Marko Prišlin, školski podvornik u m. 55 god., Gajeva ulica. — Juraj Kržić, kožar, 68 god., Šmidhenova ul. 31. — Apolonija Šuftaj, dijete polj., 8 dana, Gornji kraj 63. — Antun Zonta, tesar, 82 god., Gajeva ul. 38.

U općini Podvrh: Terezija Dračin, djev., 63 god., Medsave. — Juraj Kalingar, kuće gospodar, 74 god., Slanidol 10. — Stjepan Lehpaer, dijete, 7 mjes., Slavagora 16. — Barbara Orgos, seljakinja, 46 god., Mali Vratnik br. 1.

Društvene vijesti.

Hrv. pjev. društvo „Jeka“. Pozivlju se sva gg. pjevači, da što savjesnije potaze pokuse za proslavu sedamdesetogodišnjice maestra Zajca.

Hrv. sokol u Samoboru održavao je dne 3. o. m. svoju III. redovitu godišnju glavnu skupštinu, na kojoj je biran novi upravni odbor za godinu 1907. Odbor se je konstituirao ovako: starješina: Dr. Mijo Juratović,

podstarješina i voda: Ante Razum, tajnik Fran Hrčić, blagajnik: Viktor Matota, Odbornici: Makso Vukić ujedno zamjenik vode, Josip Čop, Andro Frank i Ljudevit Paar. Odborski zamjenici: Mato Hudoklin i Vjekoslav Sirovica. Čuvar sprava: Albert Jurčić. Nadzornik društ. prostorija: Stjepan Šoić. — Društvena imovina iznosi glasom blagajničkoga izvještaja K 1159:38.

Na uskrsni ponedjeljak, dne 1. travnja o. g. prireduje „Sokol“ svoju II. javnu vježbu u dvorani svratišta k „Trstu“. Na ovoj će se vježbi iznijeti pred općinstvo najnovije stečevine na polju sokolske gimnastike, a sudjelovat će i društveni tamburaški zbor.

Na Petrovo i Pavlovo i slijedećih dana obdržavat će se u Zlatnome Pragu sveslavenski sokolski slet, na kojem će sudjelovati i naš „Sokol“ s 15 članova. Iz Zagreba će tom zgodom krenuti u Prag posebni sokolski vlak uz vrlo snižene cijene. Tko želi upotrijebiti taj vlak, valja da se za vremena upiše kao utemeljitelj ili podupirajući član „Sokola“ jer će samo članstvo „Sokola“ imati spomenutu pogodnost.

Podupirajući članovi obrt-radn. društva „Goluba“ u Bjelovaru mole nas, da uvrstimo u naš list zahvalu i javno priznanje g. Rudolfu Žičaru, koji je kao predsjednik „Goluba“ stekao osobitih zasluga za procvat i napredak pomenutog društva. G. Žičar rodom je Samoborac, pa su rečeni članovi baš stoga zamolili, da ovi reci uđu u „Samob. list“, koju želju im mi ovime ispunjamo.

Razne vijesti.

Vrijednost reklame. Po jednom američkom statističaru izdaje se u Saveznim Državama američkim godišnje za reklamu pet stotina milijuna ili 2 milijarde i po kruna po prilici. To je od prilike svota, koju Rusija, Njemačka, Francuska i Austro-Ugarska izdaju na svoje vojske. Po računu statističara Kalkine-a i Holdena, izdaci na reklame u godini 1905. dopri su čak do jedne milijarde dolara, ili 5 milijarda kruna po prilici.

Razvoj reklame ide usporedu sa razvojem trgovine. Prije građanskoga rata u Americi smatralo se za banoslovno, što je tvornica „Ferbank i Comp.“ platila za jedan reklamni oglas 3000 dolara ili 15.000 kruna. Danas je takva cijena sasvim obična pojava. Ta ista tvrtka sada redovno troši oko 750.000 dolara ili 3.750.000 kruna na godinu za reklame. Jedna tvornica sapuna prije 30 god. redovno je unosila u godišnje izdatke 30.000 dolara ili 150.000 kruna po prilici za oglase i reklame a danas ona na to troši dnevno 1000 dolara ili 5000 kruna.

Velika skladišta u New-Yorku izdaju godišnje po četiri milijuna dolara ili 20.000.000 kruna za oglase i reklame u novinama. U Chicagu većinom velike trgovačke tvrtke i tvorničke kuće razasijaju reklame poštom u obliku kataloga. Jedna velika trgovina u Chicagu rasprostire po svijetu takve kataloge, koji imaju po 1200 strana, po tri stupca u svakoj. Samo poštarina za razasijanje takvoga kataloga zahtijeva fanstatičnu svotu od 640.000 dolara ili 32.000.000 kruna po prilici.

PROSVJETA.

„Savez hrvatskih sokolskih društva“ javlja nam, da će doskora izdati „Spomenspis“ o I. hrvatskom svesokolskom sletu u Zagrebu. Spomenspis izaci će kano ukusni album s mnogobrojnim ilustracijama uz sudjelovanje poznatih sokolskih pisaca i stručnjaka, te će stajati u pretplati 2 K, u originalnom uzevu 3 K; na najfinijem papiru 3 K, a u originalnom uzevu 4 K. Poštarina plaća se napose. Knjižarska cijena bit će čim knjiga izade veća.

Svi upiti, pretplate i novac neka se šalju na saveznu kancelariju: Zagreb, zgrada „Hrvatskog Sokola“.

Primili smo:

Joza Ivakić: Književni rad Josipa Kozarca. Ovo predavanje, što ga je Joza Ivakić držao u Karlovcu izašlo je kasnije u „Narodnom glasu“, a sada je preštampano u posebnu brošuricu. Kako opažamo, uredništvo se „Nar. glasa“ zakaniilo, da važnije feljetonske članke dade napose otisnuti, pa je ovaj prikaz Kozarčeva rada prva sveska „knjižnice Narodnog glasa“. Ovu misao posve odobravamo, a Ivakićevu knjižicu preporučujemo.

Naši socijalni demokrati. Od J. K. Ovo je natpis knjižici, koju je napisao mladi jedan svećenik a samoborski sin. Cijena joj je 10 fil.

„Preporod“, pedagoška smotra, III. god., izlazi mjesечно jedamput, cijena 4 kruna na godišnje, izdaje i uređuje Vj. Košević, Zagreb, Kačićeva ul. 18. - Ove godine su izašla tri broja, u kojima se nalaze vrlo zanimljivi članci.

Svrčamo pažnju učitelja a i svih prijatelja mladeži na ovu našu prvu i jedinu hrvatsku pedagošku revuju.

Samoborci na književnom polju. „Savremenik donosi predavanje Josipa Milakovića: O životu i radu Ivana vlt. Trnskoga; „Domaće ognjište“ jednu pjesmu Bogumila Tonija.

Gospodarstvo.

Zgusnuto vino.

Tko god imade s vinom posla, znađe, da je ono podvrgnuto mnogim bolestima; znađe, da s njime treba obzirno i oprezno postupati, jer vrlo lako nastrada. To dolazi odatle, što vino imade mnogo različitih sastojina, koje su dođuše u znatnoj ovisnosti među sobom, ali u još većoj ovisnosti od vanjskih utjecaja, napose od svjetla, topline i uzduha. Pravilno regulovani utjecaj ovih vanjskih faktora na sastojine vinskoga soka i na njihovo međusobno djelovanje očuvat će vinu zdravlje gdje se naprotiv na to ne pazi ili se to bilo u kojem smjeru zanemari, poremetit će se onaj potrebiti pravi snožaj i vino će oboljeti.

Mnogo ima vinskih bolesti, a valja priznati, da se mnoge dosta teško liječe, a ponajviše zato, što nije poznat pravi uzrok njihov. No dosta puta je liječenje uspješno, ali je vino ipak kod toga bilo u nekom pogledu štetovalo, te mu je cijena poslije toga pala. Najviše su bolestima podvrgnena mlada vina, jer se u njima mnogo toga još mora promijeniti, prokuhati i izlučiti. U to je dakle doba treba vinu najviše njege i pažnje, te će se za dobe opaženo zlo moći lako i bez štete zapriječiti.

Ovaj put naći ćemo nešto o bolesti, s koje vino postane gusto, velimo: vino se vuče, ili vino se siječe. Kad ga točimo u čašu, vuče se kano gusto ulje ili se pak tako zgusne, da uopće više ne teče ili se vuče u tankim ili deblijim nitima.

Pri tom vino obično izgubi svoju prirodnu boju, izgubi i svoj miris, ali to nije uvijek ili barem ne odmah. Od ove bolesti obično obole slaba vina, koja imadu u sebi malo alkohola, a može biti i onda, kad nemaju dovoljno potrebnog tanina i sriježi ili imadu odviše glicerina i ekstraktivnih tvari.

Ta se bolest sastoji u tom, da se vino rastavi, te u njem počnu plivati razvlačivi konci. Neumrlu Pasteur istražio je uzročnika njezina, pa njemu imademo zahvaliti; da poznamo i ovu bolest vinskou. Njezin ferment prikazuje male okrugle stanice, kao čislo nanizane jedna do druge, a tako su sićušne, da se još kod petstokratnoga povećanja opažaju tek kao točkice dotično kao tanahne crte ili niti. Drži se, da je uzrok zgusćivanju vina, što se vrelni kvasac nije dovoljno istrošio sa sladom ili što su još druge sastojine (kao glicerina) ostale neistrošene. Ali se tvrdi, da ova bolest može nastati i uslijed rastvaranja pjenice. Bolest se pojavlja obično u prvom proljeću ili ljetu.

Više napada bijela vina, a crvena veoma malo kada. Vina koja imadu 10—13 volumn. procenata alkohola, nijesu podvrgnena ovoj bolesti.

Ima mnogo primjera, gdje se ovakovo zgusnuto vino samo po sebi opet popravilo i posve ozdravilo. Izliječiti se dade ovako:

Otoči vino u badnjić ili kacu, pa ga batinom ili brezovom metlom mlati dotle, dok se dobro ne uspjesi, pjenu škaficom skidaj i mlati dalje po vinu, doklegod se ne prestane pjeniti. Nato ga pretoči u svježe ispaljeni lagav. Ne pomogne li to, onda dodaj vinu nešto tanina ili sriježi ili oboje, ako je potrebno. Čišćenjem se tanin poslije opet odstrani. Ako je moštu za vrijeme vrienja dodano sladora od trstike ili od repe, onda valja takovu vinu kod liječenja prije pridodati vinovice ili ga očistiti španjolskom zemljom.

U svakom je pak pogledu bolje da bolest zaprečimo, nego da je liječimo. U tu se svrhu preporučuje ovo:

1. Prava toplota kod vrienja takovih vina, koja naginju zgusćivanju, a to je 15—20° Celzija.
2. Da se zapriječiti stvaranje octene kiseline.
3. Čim popusti vrienje i pjenica se sjedne, treba je promuckati. Tim će se spriječiti sljuznim gljivicama da se za vrienja dignu.
4. Doticanje uzduha s vinom, jer će se tim pospiješiti vrienje.
5. Ispaliti sudove za mošt, a ne sumporiti ih, jer i najmanja količina sumporne kiseline ubija ferment.
6. Staro, zrelo vino neka se ne miješa s nezrelim još mladim vinom, jer je u njemu još sladora. Pogotovo ne, ako je ovakova smjesa određena za čuvanje na dulje vrijeme.

Promet nekretnina.

u općini Samobor za drugo polugodište 1906.

Hajoš Reza rođ. Behunek iz Samobora, darovala je polovinu svojih nekretnine Šandoru Hajošu iz Samobora. — Malodobna Branka, Dragica i Berta Erbežnik iz Samobora, Šmidhenova ulica 7, naslijedili su iza pokojn. mladb. Ljudevita Erbežnika kbr. 7 iz Samobora. — Sirovica Anastazija iz Samobora, prodala je Franji i Janku Puškar iz Samobora, livadu za kupovninu od 300 K. — Antonija Lesec rođ. Štengl iz Samobora, Šmidhenova ulica 12, prodala je Bari i Miji Matijašiću kbr. 26 iz Otrševca oranicu za Kupovninu od 700 K. — Rezar Janko iz Samobora, Gornji kraj 34, prodao je Mati Rukliću kbr. 6 iz Gregurić brega, oranicu za kupovninu od 800 K. — Švarić Mijo i Bara iz Samobora, Samostanska ulica 17, prodali su Mišku i Antoniji Lukmec kbr. 1 iz Ruda, oranicu u površini od 750 č. hv. za kupovninu od 1000 K. — Gračan Juraj i Julijana iz Samobora, Mesnička ulica 3, prodali su Ivanu Budiu iz Samobora, trg Leopolda Salvatora 12, cijeli svoj dio nekretnina za kupovninu od 600 K.

Promet nekretnina za prvo polugodište 1906. donijet ćemo naknadno. Uredn.

Poziv.

Budući da se je za ustanovljenje nove pripomočne zadruge, jošte veći broj članova upisao nego što je dosada bio, to se svi sada novo upisani članovi pozivaju na

I. glavnu skupštinu

u nedjelju dne 17. ožujka 1907. u 2 sata po podne u opć. vijećničku dvoranu u Samoboru.

Dnevni red:

1. Izbor predsjednika i potpredsjednika,
2. Izbor poslovnog ravnatelja i podravnatelja.
3. Izbor 12. članova upravnog ravnateljstva i 2. zamjenika.
4. Inii prijedlozi.

U Samoboru, 12 ožujka 1907.

Privremeni odbor za novo ustanovljenje Pripomočne zadruge.

Eduard Presečky,

Samobor.

Preporučuje k uskršnjim blagdanima svoje bogato skladište sva-
kovrsne robe: Upravo svježe nadošle: **smokve, grozdjice, man-
dule, roščići**, osobito fine vrste **Indra Thea i Popova čaja**,
veliko skladište banatskog brašna iz prvih mlinova, veliki izbor
sardina i slastica, sve vrste boja kao i druga specerajska roba.

Preporučuje nadalje svoje veliko skladište željezne robe,
te sve potrebne u vinogradarstvo zasjecajuće predmete kao: no-
ževe za cijepljenje, škare za rezanje vinograda, pile itd.

Zastupstvo umjetnih gnojiva, koje osobito preporučujem
gg. vinogradarima i posjednicima uz tvorničke cijene.

Preporučujem izvrsno domaće vino iz vlastitih vinograda.
Vinotočje preko ulice kraj mosne vage.

Tražim

kućnog slugu, od 13—15 godina starog, te naučnika i pomoćnika
za tkalački obrt. Nastup odmah.

U Samoboru, Gornji kraj 35.

Marko Herceg,
tkalački obrtnik.

Točenje vina

preko ulice

litra po 60 fil. i po 64 fil.

kod **Veronike Bedenko**, Stražnička ulica 5.

Kuća u Rudama

prodaje se dobrovoljno 1. travnja u 2 sata po-
slije podne. Kuća je jednokatna, prikladna za
trgovinu i stanovanje.

Ne bude li se kuća mogla prodati, dat će
se u najam uz vrlo povoljne uvjete.

Stjepan Stengl-Grabner,
trg. kožom i mješ. robe u Jaski.

Med. univ.

Dr. B. HIRŠL

specijalista za kožne i tajne bolesti.

Ordinira u **Zagrebu**, Gundulićeva ulica broj 1.
II. kat od 11 sati pr. podne do 4 sata pos. podne,
a prema želji i na večer.

Preporučujem sljedeću robu uz vrlo niske cijene:
Grozdiće, bademe, arancine, citronat, smokve, datulje, lješnike,
suhe šljive, slatke naranče i sočne limune, krasni pisanica
iz sladora svile i baršuna, izvrsne suhe uskrasne butine (šunke)
salame i razne vrste kobasica, ementalškog i trapistarskog sira,
francuske muštarde vrlo jeftine, sardina, sardelja, peciva k čaju,
čokolade, malaga groždja, vanilije, karfiola i sve vrste mirodija
i poslastica. **Salate u glavama**. Izvrsni rusi 6 fil. komad.
sa veleštovanjem

V. Matota.

POZIV

na

XXXIV. redovitu

glavnu skupštinu

dioničara

Samoborske štedionice,

koja će se

dne **27. ožujka 1907.**

u 3 sata poslije podne u društvenim prostorijama
održati, da riješi sljedeći

dnevni red:

1. Poslovno izvješće ravnateljstva i zaklj. račun g. 1906.
2. Izvještaj nadzornog odbora.
3. Razdioba dobitka.
4. Izbor trojice članova ravnateljstva.

Umoljavaju se gg. dioničari, koji toj skupštini prisustvo-
vati žele, da svoje dionice sa nedospjelim kuponima do **17. ožujka**
t. g. kod zavoda položiti izvole.

U Samoboru, 1. ožujka 1907.

Ravnateljstvo.

4¹/₂ 0⁰

Hrv. slav. centralna

4¹/₂ 0⁰

UDRUŽNA BANKA U ZAGREBU

Katančićeva ulica broj 2.

4¹/₂ 0⁰

prima vložke na knjižice te ih ukamačuje sa 4¹/₂ 0⁰ čistih.

4¹/₂ 0⁰

Najjeftinije pokućstvo Najsolidnije pokućstvo

I. hrvatska

stolarska i tapetarska

obratna vjeresijska udruga

kao član zemaljske srednjanje vjeresijske udruge.

Marije Valerije ulica 10. Zagreb. Nikolićeva ulica broj 2.

preporuča svoje bogato skladište
stolarskog i tapetarskog
pokućva.

Samo domaći proizvod.

Polakšice u plaćanju. Cjenici i troš-
kovnici badava. Nebrojene po-
hvale stoje svakomu na
uvid.

Najkvalitetnije pokućstvo Najbolje pokućstvo

„MALVINA CRÈME“

Tko želi uzdržati nježnost i ljepotu
svoje kože, neka svaku večer prije spa-
vanja nariba svoje lice, vrat i ruke sa
„Malvina crème“ i to tako dugo ribati,
dok se Crème posve ne izgubi u koži.
Nečistoća teinta, crvena koža, sun-
čane pjege i ispucane ruke i usta, sve
se to odstranjuje sa „Malvina crème“.

„Malvina crème“ ne sadržaje nikako-
vin po kožu štetnih stvari, te i dulja
uporaba ne može po kožu štetna biti.
Daljom uporabom biva koža mekana i
bijela.

„Malvina crème“ posjeduje još i to
svojstvo, da se ne pokvari i ne otvrd-
ne, te je uvijek dobro za uporabu.

Cijena 1 lončiću K 1-20.

Malvina sapun

Podupire djelovanje „Malvina crème“,
te je za pranje veoma ugodan i troši se
veoma štedljivo.

Cijena komadu 80 filira.

„Malvina parfum“
je veoma fina i ugodna mirisa, te se
dobiva već u to spremjenim bocama.
Svi ovi preparati rađeni su u mojoj
ljekarni, te su pravi samo oni, koji nose
ovaj zakonom zaštićeni znak.

Ljekarna
M. Kleščić,
u Samoboru.

Poradi preseljenja

moje sa **solidnosti dobro poznate** trgovine, prodajem svekoliku na skladištu
se nalazeću robu kao:

platna, šifona, ručnika, stolnjaka, džepnih ručaca, modnih tkanina, šarenih kretona,
pamučnog i vunenog delaina, a jour tkanina, svile, baršuna, ručnog rada, čarapa,
nogavica za gospodu, gospode i djecu, rukavica, sunco i kišobrana,

rublja za gospodu, gospodje i djecu,
trikot-rublja i ovratnika.

Najfinija izradba. — **Popluna.** — Vlastiti proizvod.

Garnitura za krevete, zastora i u tu struku druge zasjecajuće malenkosti uz
veoma snižene cijene dok zaliha traje.

ALBERT BRUCKNER, skladište rukotvorne i pomoćne robe,
Zagreb, Marije Valerije ulica br. 1.

Razmjera

Samoborske štedionice za godinu 1906.

Imetak.

Dugovi.

	K	fil.		K	fil.
Gotovina	25.552	44	Dionička glavnica	100.000	—
Mjenice	1.914.352	13	Pričuvna zaklada	175.003	10
Zajmovi na nekretnine	121.939	45	Mirovinska zaklada	36.058	08
Zajmovi na ručne zaloge	5.183	—	Ulošci	1.085.613	39
Parbeni troškovi	1.276	94	Mjenice u reeskomptu	659.589	—
Vrijednosni papiri	26.712	52	Kamatni porez	2.032	12
Dužnici	25.093	03	Prenosni kamati	26.900	16
			Dobitak	34.913	66
	2.120.109	51		2.120.109	66

Račun dobitka i gubitka

od godine 1906.

Rashod.

Prihod.

	K	fil.		K	fil.
Dohodarina	5.670	66	Kamati od mjenbenih zajmova	127.235	21
Kamatni porez	4.063	38	Kamati od zajmova na nekretnine	9.304	82
Uprava	16.242	10	Kamati od ručnih zaloga	329	44
Kamati uložaka	40.653	48	Kamati od vrijednosnih papira	1.350	20
Kamati reeskomptiranih mjenica	36.789	70	Providbe	115	31
Dobitak	34.913	66			
	138.334	98		138.334	98

U Samoboru, 31. prosinca 1906.

Ravnatelj:

Franoeković v. r.

Samoborska tiskara Slavka Šeka u Samoboru.